

DOI: <https://doi.org/10.31318/978-966-7357-72-6-74>
УДК 78.036:378-057.4:37.091.3(477)(045)

ПОХОДЗЕЙ П. І.

Походзей Павло Іванович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри загального та спеціалізованого фортепіано Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського (Київ, Україна).

Pokhodzei Pavlo, Candidate of Art Criticism (PhD), Associate Professor at the Department of General and Specialized Piano, Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music (Kyiv, Ukraine).

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3544-4678>

© Походзей П. І., 2025.

УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ І МЕТОДІВ ПІДВИЩЕННЯ ФАХОВОГО РІВНЯ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

IMPROVING THE FORMS AND METHODS OF INCREASING THE PROFESSIONAL LEVEL OF EMPLOYEES OF ART EDUCATION INSTITUTIONS

Питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників актуальне на всіх рівнях мистецької освіти. Його мета — поглибити їхню професійну компетентність шляхом збагачення теоретичних знань, удосконалення фахових умінь і навичок.

В Україні законодавчо закріплені механізми підвищення професійної компетентності працівників освітньої сфери. Відповідно до частини першої статті 59 Закону України «Про освіту»: «Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників передбачає постійну самоосвіту, участь у програмах підвищення кваліфікації та будь-які інші види і форми професійного зростання. Заклади освіти, у яких працюють педагогічні та науково-педагогічні

працівники, сприяють їхньому професійному розвитку та підвищенню кваліфікації» [Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII]. Отже, безперервне професійне зростання педагогічних і науково-педагогічних кадрів є невід’ємним компонентом успішного освітнього процесу.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 року № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників», підвищення кваліфікації здійснюється «за різними формами: інституційною — очною (денна, вечірня), заочною, дистанційною, мережевою, — дуальною, на виробництві, на робочому місці тощо» [Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 року № 1341]. З розвитком сучасних технологічних можливостей форми підвищення кваліфікації можуть удосконалюватись і комбінуватись. До традиційних методів підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників належать: навчання за програмами, здобуття наукового ступеня, стажування, майстер-класи, семінари, вебінари тощо. До цього переліку можна додати й метод супервізії — осучаснений варіант наставництва (менторства), що набув значного поширення у високорозвинених країнах.

Сучасний світ уже немислимий без інформаційних технологій (ІТ) у повсякденному житті людей. Застосування засобів ІТ під час засвоєння програм підвищення кваліфікації дає змогу якісно опанувати курс. Розробники таких програм для закладів культури — доктори мистецтвознавства, професори Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв Олена Сталівна Афоніна й Ольга Леонідівна Зосім зазначають: «Слухачі курсів підвищення кваліфікації потребують широкого використання нових ІТ-технологій, мультимедійних засобів навчання, оновлення баз практики для вивчення спеціальних мистецьких дисциплін. Запровадження інформаційно-комунікаційні технологій (ІКТ) в освітній мистецькій галузі введе на новий рівень усі види діяльності, переведе процес навчання до їх системного використання, що суттєво розширить можливості викладача, оптимізує

його роботу. Введення до курсів підвищення кваліфікації ІКТ сформує у слухача важливі для сучасного періоду технологічні компетентності. Розвиток інфраструктури для забезпечення різних форм навчання для працівників культури й мистецтва зі створенням дистанційної платформи з навчальними й методичними матеріалами розширить можливості для слухачів» [Афоніна, Зосім, 2023, с. 3]. Отже, педагогічні й науково-педагогічні працівники закладів мистецької освіти, опанувавши інформаційно-комунікативні технології, можуть вільно використовувати їх у своїй подальшій педагогічній, науковій та виконавській діяльності.

Педагогічні і науково-педагогічні працівники закладів мистецької освіти усіх рівнів (початкового, профільного, фахового передвищого та вищого) зобов'язані регулярно підвищувати свій фаховий рівень. Функціонування цілісної системи безперервної мистецької освіти мають забезпечувати висококваліфіковані спеціалісти, спираючись на національні традиції, вітчизняний досвід і тенденції розвитку світових мистецьких та освітніх практик.

Список використаної літератури

1. Афоніна О. С., Зосім О. Л. Удосконалення методики викладання фахових дисциплін : робоча програма навчальної дисципліни. 24 с. // Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв : офіційний сайт. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/Tsentr_neper_kul_myst_osv/PK/Programma_Fachovi_2024.pdf (дата звернення: 10.04.2025).

2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII // Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 10.04.2025).

3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 року №1341 Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку // Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-dlya-profesijnogo-rozvitku-naukovo-pedagogichnih-pracivnikiv> (дата звернення: 10.04.2025).